

HE 115/2021 vp: laki sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta
15.9.2021

Jenni Korhonen-Pereira Coutinho LVM

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Esityksen tausta ja tavoite

- Tavoitteena on saattaa kansallisesti voimaan niin kutsuttu EETS-direktiivi.
- Direktiivi koskee
  - sähköisten tietullijärjestelmien teknistä yhteentoimivuutta
  - jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa sellaisissa tilanteissa, kun tiemaksu on laiminlyöty.
- EETS-direktiiviä edeltänyt EU-sääntely on pantu kansallisesti täytäntöön sähköisten tietullien yhteentoimivuudesta annetulla lailla, joka on ollut voimassa vuodesta 2014.
- Koska Suomessa ei ole käytössä tietullijärjestelmiä, ei voimassa olevaa lakia ole käytännössä ollut tarpeen soveltaa.

  ➢ Tilanne jatkuisi lähes samanlaisena nyt ehdotettavan uuden lain kohdalla.



Keskeiset ehdotukset

- EETS-direktiiviin sisältyy runsaasti uutta, pääosin teknistä sääntelyä. Voimassa oleva laki tulisi kumota ja korvata uudella samannimisellä lailla.
- Säännökset vastaisivat sisällöllisesti pääosin voimassa olevan lain säännöksiä, mutta ne päivitettäisiin vastaamaan muuttunutta EU-sääntelyä.
- EETS-direktiivi ei edellytä sähköisten tietullijärjestelmien käyttöönottamista, eikä esityksessä tarkastella niiden perustamista.
- Ehdotetut säännökset koskisivat pääasiassa
  - sähköisten tietullijärjestelmien teknistä yhteentoimivuutta
  - EETS-palvelun toimijoiden oikeuksia ja velvollisuuksia.



Keskeiset ehdotukset

- Selvää uutta sääntelyä aikaisempaan verrattuna olisi säännös laiminlyötyjen tiemaksujen rajatylittävästä tiedonvaihdosta.
  - ➢ Tämä tarkoittaa, että jos suomalainen autoilija jättää tietullin maksamatta toisessa jäsenvaltiossa, tämä jäsenvaltio voi tiedustella Traficomilta liikenneasioiden rekisteriin merkittyjä ajoneuvon rekisteritietoja sekä omistaja- ja haltijatietoja.
  - Tiedonvaihto tapahtuisi eurooppalaisen ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmän kautta (EUCARIS).
- Lisäksi uutta sääntelyä olisi säännös pilottitietullijärjestelmistä.



Esityksen vaikutukset

- Tietullijärjestelmiä koskevilla säännöksillä ei olisi välittömiä vaikutuksia Suomelle.
- Suomessa ei ole käytössä sähköisiä tietullijärjestelmiä, eikä niitä myöskään otettaisi tällä esityksellä käyttöön. Suomessa ei näin ollen ole tällä hetkellä sellaisia toimijoita, joita esitys koskee tai joihin esitys voisi vaikuttaa.
- Sekä voimassa oleva että nyt ehdotettu laki luovat edellytykset EETS-palveluiden yhteentoimivuudelle ja niihin liittyvän markkinan syntymiselle, mikäli Suomessa myöhemmin päätettäisiin ottaa käyttöön sähköisiä tietullijärjestelmiä.
- Ehdotettuun lakiin sisältyy Traficomiin kohdistuvia viranomaistehtäviä, jotka vaikuttaisivat Traficomin toimintaan käytännössä vasta silloin, jos Suomessa otettaisiin käyttöön sähköisiä tietulleja.
  - Traficomilla on oltava ainoastaan valmius luovuttaa ajoneuvotietoja toiseen jäsenvaltioon tiemaksun laiminlyöntitilanteessa.



Ehdotettu voimaantulo

- Laki on ehdotettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskuntakäsittely on päättynyt.
- Kaikkien jäsenvaltioiden on pantava uudistettu EETS-sääntely kansallisesti täytäntöön 19.10.2021 mennessä.

